

Rollenspel

Voor kinderen zijn sociale media, groepsapps en online contact steeds belangrijker. Ze komen situaties tegen waarin ze moeten kiezen wat ze doen, bijvoorbeeld als iemand wordt buitengesloten, een vervelende foto wordt gedeeld of er gemene berichten worden gestuurd. Rollenspel helpt leerlingen om hierover na te denken én ermee te oefenen. Het zorgt ervoor dat niet alleen over een situatie gepraat wordt, maar dat deze ook daadwerkelijk ervaren wordt. Soms weten kinderen niet goed wat ze moeten doen als er online iets vervelends gebeurt. In een rollenspel kunnen ze veilig oefenen met verschillende reacties. Ze ontdekken dat er meerdere manieren zijn om een situatie aan te pakken en welke keuzes het meest helpend zijn.

Door situaties na te spelen zien leerlingen dat een bericht, foto of reactie grote gevolgen kan hebben. Ze leren dat ook lachen, delen of lachen om een bericht invloed heeft op anderen. Door het uitvoeren van korte scenes gaan leerlingen zich verplaatsen in de gevoelens en gedachten van een ander. Hierdoor begrijpen ze beter hoe hun gedrag invloed heeft op anderen. Het rollenspel kan een veilige manier zijn waarin leerlingen verschillende reacties kunnen uitproberen zonder echte gevolgen. Ze kunnen fouten maken en daarvan leren.

Vertel leerlingen dat in een theatervoorstelling eindeloos geoefend wordt. In de klas is daar geen tijd voor. Dus wanneer het resultaat minder geslaagd is dan leerlingen vooraf hoopten, ligt het vooral daaraan.

Doel

- Bevorderen positief groepsgevoel
- Bewust maken van de eigen manier van handelen
- Ervaren hoe eigen reactie invloed heeft op het gedrag van de ander
- Zichzelf durven te laten zien
- Samenwerkingsvaardigheden bevorderen
- Bewust worden van eigen reserves wanneer het gaat om een ander aan te spreken op gedrag
- Bewust worden van de invloed die je kunt uitoefenen

- Beseffen dat je op verschillende manieren kunt handelen
- Bewust worden van de eigen rol in een groep

Werkwijze

- Bespreek klassikaal bovenstaande informatie eventueel met behulp van de PowerPointpresentatie
- Print de casussen en knip de kaartjes uit en kies de casussen waarmee je wilt werken.
- Verdeel de klas in groepjes van twee of drie leerlingen. Er zijn 8 casussen voor drie en 4 casussen voor twee leerlingen.
- Ieder groepje krijgt een casus die ze moeten uitspelen.
- Vertel leerlingen/studenten dat in een theatervoorstelling eindeloos geoefend wordt. Dus als het resultaat minder geslaagd is dan leerlingen vooraf hoopten, ligt het vooral daaraan.
- Geef leerlingen/studenten niet te lang de tijd om te bedenken en te repeteren: een minuut of tien is voldoende. Dit maakt de presentatie achteraf 'veiliger'.
- Instructie groepjes:
  - Lees de casus goed door.
  - Bedenk een manier waarop je kunt laten zien hoe dit gebeurt: maak er een scene van.
  - Verdeel de rollen.
  - Zorg ervoor dat jullie scene duidelijk begin, midden en een einde heeft.
- Aan elkaar presenteren en nabespreken.

Vragen voor nabespreking:

- Wat heeft deze scene ons willen zeggen?
- Was wat er gebeurde herkenbaar?
- Wat heeft het groepje leerlingen goed gedaan?
- Zijn er naar aanleiding van deze casus afspraken die we met elkaar kunnen maken?

Variatie

Wanneer je liever niet met rollenspellen werkt in de klas kun je de kaartjes ook gebruiken als casussen om in kleine groepjes te bespreken.

Instructie groepjes:

- Lees de casus goed door en beantwoordt de volgende vragen op het werkblad:
- Is de situatie herkenbaar?
- Wat zouden jullie doen in zo'n soort situatie?
- Wat kunnen daarvan de gevolgen zijn?
- Wat zijn andere manieren om hiermee om te gaan?
- Welke manier is volgens jullie het beste?
- Welke manier maakt de problemen groter?
- Bespreek de opbrengsten van ieder groepje klassikaal.

Casussen, scènes voor rollenspel

'Grappige' foto:

Gisteren had je ruzie met je beste vriendin. Nu heeft ze het weer goed gemaakt maar ze weet nog niet dat je een 'grappige' foto van haar online hebt gezet waar ze heel dom op staat. Veel kinderen uit de klas hebben hier reacties onder geplaatst en de foto gedeeld. Je hebt zelf het bericht verwijderd. In de pauze heeft ze het gezien en ze komt naar je toe. Wat gebeurt er?

Nikkie de Jager:

Je hebt een selfie gepost van jou en je beste vriendin op Sociale Media. Je vriendin wilde dat eigenlijk niet omdat ze erop staat met een grote puist op haar voorhoofd. Je hebt het toch gedaan omdat Nikkie de Jager op de achtergrond staat. In de pauze ziet je vriendin de foto. Wat gebeurt er?

Ongezond:

Een meisje uit je klas heet Peggy en wordt voor de grap soms Piggy genoemd. Ze doet alsof het haar niets kan schelen. Nu gooit ze vaak haar brood weg. Toen je vroeg waarom ze dat doet zei ze dat ze een influencer volgt die hele goede dieettips heeft en dat brood dus héél ongezond is. Je vindt het maar raar en je maakt je zorgen. Op een dag stap je naar de juf. Wat gebeurt er?

Cijfers:

Je vriendin doet mee aan een TikTok-trend waarbij je de outfits of gezichten van klasgenoten een cijfer van 1 tot 10 geeft. Ze geeft veel kinderen slechte cijfers en legt uit waarom die jas of dat haar echt stom is. Ze geeft zichzelf en jou een heel hoog cijfer. Je vindt het niet leuk meer vooral ook omdat ze het online zet. Ze vraagt je om het ook te delen. Wat gebeurt er?

Challenge:

Twee jongens uit de klas doen mee aan een online trend om onschuldige mensen te laten schrikken of te filmen zonder toestemming voor een 'grappige' video. Soms zijn die filmpjes echt heel grappig. Nu hebben ze een filmpje gepost waarin ze de moeder van je vriendin laten schrikken waardoor ze keihard van haar fiets valt. Je vindt dat dit te ver gaat. Je gaat naar de jongens toe. Wat gebeurt er?

Storend:

Je zit op het leerplein lekker te werken. De opdracht moet af want anders is het huiswerk. Aan het tafeltje naast je zitten twee andere leerlingen de hele tijd te lachen en te kletsen. Ze zitten stiekem op hun telefoon. Als de juf langsloopt verstoppen ze die gauw want de telefoons moeten eigenlijk in je kluisje zitten. Je hebt last van hun gedoe. Wat gebeurt er?

Likes:

Een klasgenoot heeft een video gepost waarin hij aan het jongleren is. Jouw beste vriend kan veel beter jongleren maar zet dat niet online. Je klasgenoot vindt eigenlijk dat jullie zijn video moeten liken want dat hoort zo. Hij komt tijdens de pauze naar jullie toe. Wat gebeurt er?

Snitchers:

Er zijn in de klas twee appgroepen. Eén waar iedereen in zit en één waar twee leerlingen niet in zitten. Die twee kinderen vindt eigenlijk niemand aardig omdat ze gaan meteen naar de juf als er iets aan de hand is. Het zijn echte verraders, snitchers. Ze erachter zijn erachter gekomen. Ze komen naar jou toe om te vragen hen toe te voegen. Wat gebeurt er?

AI:

Jullie moeten samenwerken in een groepje maar één iemand doet eigenlijk helemaal niets. Iedereen heeft zijn deel af en het wordt echt heel goed. Na 3 lessen heeft hij nog steeds niks gedaan. Wanneer jullie proberen om hem zover te krijgen dat hij zijn stuk gaat doen haalt hij zijn schouders op en zegt dat hij het vanavond wel even op de computer met AI doet. Wat gebeurt er?

Nep-account:

Een klasgenoot zit in de put. Er komen steeds vervelende berichten binnen onder zijn naam maar die komen niet van hem. Je schrikt als je ziet wat er allemaal gedeeld is. Je komt erachter dat een klasgenoot een nepaccount gemaakt heeft. Voor de grap. Ja, ja. Jullie stappen erop af. Wat gebeurt er?

TikTok:

Een klasgenoot heeft een heel leuk groepsdansje bedacht. Ze wil het op TikTok plaatsen om mee te doen aan een dance-challenge en zo 'viral' te gaan. Je vriendin wil persé niet herkenbaar in beeld want ze mag van haar ouders zelf niet eens op TikTok. De klasgenoot vindt dat ze het zo voor de hele klas verpest. Jij snapt ze alle twee wel. Wat gebeurt er?

Voetbal:

De vader van een goede vriend had een kaartje over voor een voetbalwedstrijd. Je vriend had gezegd dat hij zeker aan jou zou vragen om mee te gaan. Nu heb je op sociale media gezien dat hij iemand anders gevraagd heeft. Je komt elkaar alle drie tegen. Wat gebeurt er?